

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Anders Chydenius -säätiö

Toimintakertomus 2003

Juhlavuosi

Säätiön toimintaa on vuoden 2003 aikana hallinnut Anders Chydeniuksen juhlavuoden viettäminen. Säätiön edustajana Kokkolan kaupungin asettamassa juhlavuoden toimikunnassa on ollut puheenjohtaja Gustav Björkstrand (varalla asiamies Matti Kalliokoski).

Pääjuhla järjestettiin Kokkolassa 1.3. Kirkonmäellä järjestetty kansalaistapahtuma näyttelyineen, musiikki- ja teatteriesityksineen ja juhlapuheineen keräsi sangen suuren joukon kiinnostuneita. Iltajuhlassa toimi juhlapuhujana Tasavallan Presidentti Tarja Halonen. Säätiön tervehdyksen juhlassa esitti puheenjohtaja Gustav Björkstrand.

Puheenjohtaja Gustav Björkstrand oli säätiön edustajana Anders Chydenius 2003 – juhlarahan suunnittelukilpailun palkintolautakunnassa. Juhlarahan ensilyönti tapahtui 26.2.2003.

Seminaarit

26.5. järjestettiin Kokkolassa seminaari **Alueiden Eurooppa 2010 - Keski-Pohjanmaa Euroopassa 2010** yhdessä Euroopan komission Helsingin-toimiston, ulkoasianministeriön Eurooppa-tiedotuksen sekä maakunnallisten toimijoiden kanssa. Tilaisuus keräsi viitisenkymmentä osallistujaa, jotka osallistuiivat varsin vilkkaasti keskusteluun. Sisällöltään tilaisuus voidaan katsoa onnistuneeksi, vaikka viime hetken esiintyjävaihdoksia tulikin.

Anders Chydenius-seminaarin **Pitääkö yhteiskuntaa ohjata? Ja onko se edes mahdollista?** järjestivät 13.10.Kokkolan kaupunki, Anders Chydenius-säätiö, Jyväskylän yliopiston Chydenius-Instituutti sekä Eduskunnan kirjasto Eduskunnan auditoriossa maanantaina 13.10. Kutsuvierasseminaarissa alustivat professori Pauli Kettunen, rehtori Ilkka Niiniluoto sekä dosentti Raija Julkunen. Puheenjohtajana toimi Anders Chydenius-säätiön puheenjohtaja, rehtori Gustav Björkstrand.

Anders Chydenius-säätiö järjesti yhdessä Chydenius-instituutin ja Ruotsin eduskunnan kanssa 26.11. Tukholmassa **Anders Chydenius –seminaarin**, jossa tarkasteltiin erityisesti Chydeniuksen työtä ilmaisuvapauden ja avoimuuden puolesta.

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Seminaaripaikka oli Gamla stanissa sijaitseva Riksdagsbibliotek, jossa avattiin samalla myös Chydenius-näyttely. Alustajina seminaarissa toimivat maaherra Anders Björck sekä Suomesta professorit Gustav Björckstrand ja Birger Thölix. Säätiö osallistui myös Uppsalassa 25.11. järjestetyn Anders Chydeniuksen testamentti –esityksen rahoitukseen. Esitys koostui näyttelijä Mats Holmqvistin esittämistä monologeista, tutkija Pertti Hyttisen esitelmäosuuksista sekä Maria Pihlajaniemen (huilu) ja Päivi Luhtala (cembalo) esittämästä musiikista.

Julkaisut

Kevään ja kesän aikana Elinkeinoelämän valtuuskunnan kanssa toteutettiin hanke, jonka tuloksena julkaistiin 15.9. artikkeleista koostuva kirja **Hyve ja markkinatalous**. Säätiön puolelta hankkeeseen ovat osallistuneet pääjohtaja Asmo Kalpala sekä asiamies. Julkaisun kirjoittajia ovat tutkija Ilkka Haavisto, professori Juha Sihvola, tohtori Maija-Riitta Ollila, vuorineuvos Gustav von Hertzen, tohtori Terho Pursiainen, professori Vesa Kannianen, professori Jaakko Elenius sekä johtaja Eeva-Liisa Inkeroinen. Julkaisun tavoitteena on viedä eteenpäin markkinataloutta ja liike-elämää koskevaa eettistä keskustelua nimenomaan hyve-etiikan näkökulmasta.

Valtaosasta kustannuksia on vastannut Elinkeinoelämän valtuuskunta. Säätiön puolen rahoitus on voitu turvata ulkoasiainministeriön Eurooppa-tiedotuksen 7 000 euron tiedotusmäärärahalta, josta osa käytetään projektin suoriin kuluihin, osa asiamiehen palkkioon kyseisen projektin ajalta.

Projektit

Monikulttuurinen Keski-Pohjanmaa –hanke

Säätiön asiamies oli aloitteentekijänä syksyn 2002 ja kevään 2003 aikana, jotta keskipohjalaiset toimijat ryhtyisivät valmistautumaan tuleviin monikulttuurisuuden ja maahanmuuton haasteisiin. Ensimmäisen aihetta koskevan seminaarin järjesti Keski-Pohjanmaan kulttuurirahasto huhtikuussa 2003. Hanke kytkeytyi osaksi Keski-Pohjanmaan liiton kansainvälistymisohjelmaa.

Ajatuksen taustalla oli presidentti Ahtisaaren toimiston (Crisis Management Initiative ry.) kanssa tehty yhteistyö alkuvuonna 2003 koskien eurooppalaisen ja suomalaisen maahanmuuttopolitiikan uudistamista. Toimiston aktiivisuus näkyi osaltaan mm. uuden hallitusohjelman linjauksissa. Samassa yhteydessä nousi esiin ajatus eräänlaisen ”pilottimaakunnan” roolin ottaminen kansallisen politiikan uudistamisessa.

Hankkeen valmistelijat tapasivat Kaustisella kansanmusiikkifestivaalien yhteydessä. Tilaisuuteen osallistuivat myös Keski-Pohjanmaan siirtolaisuushistoriatoimikunnan

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

jäsenet sekä ulkopuolisina alustajina metropoliitta Ambrosius sekä fil.lis. Marko Ahtisaari. Tapahtumassa kiteytyi tavoitteeksi kääntää alueen siirtolaisuushistoria vahvuudeksi 2000-luvulla.

Hanke on saanut hyvän vastaanoton. Sitä ovat lähteneet tukemaan maakunnallisten järjestöjen, koulutuslaitosten ja yritysten lisäksi mm. työministeriö, syrjinnänvastainen Seis-projekti sekä British Council Finland. Kevään ja kesän aikana kartoitettiin alueellisten ja paikallisten toimijoiden kiinnostusta, joka oli yllättävän laajaa.

Syksyn ohjelmassa oli mm. laaja brittiläisten kouluttajien vetämä koulutusohjelma maakunnan viranomaisille, koulutuslaitoksille, urheiluseuroille, terveydenhuollolle jne. Hankkeen yleis- ja rahoitusseminaari järjestettiin Kokkolassa 3.9. Avaussanat seminaarissa esitti asiamies Matti Kalliokoski.

Chydeniuksen tekstejä aiotaan hyödyntää hankkeen sitomisessa historialliseen kontekstiin. Säätiön osalta kustannukset ovat jääneet palkkakuluihin mukaan liittyneiden yhteistyötahojen ansiosta.

Kootut teokset

Alkuperäisen suunnitelman mukaan säätiö olisi myös keskeinen taloudellinen toimija Anders Chydeniuksen koottujen teosten aikaansaamisessa. Yleishyödyllisten säätiöiden kanssa käydyissä keskusteluissa on käynyt ilmi, että säätiöt eivät mielellään myönnä apurahoja toisille säätiöille.

Tästä syystä suunnitelmaa on muutettu siten, että yhteistyökumppanina hankkeessa toimii Chydenius-instituutin kannatusyhdistys ry., joka on hakenut työn käynnistämiseen tarkoitettuja apurahoja. Hakemukset on tehty sekä Kordelinin säätiöön että Wihurin rahastoon, joiden päätös kuitenkin tässä vaiheessa oli kielteinen. Myös Suomen kulttuurirahastolle jätettiin hakemus, josta päätös tulee vasta vuoden 2004 aikana.

Verkkosivut

www.chydenius.net –sivustoa on käytetty aktiivisesti säätiön tiedotuksessa. Juhlavuotta varten perustettiin erityinen sivusto, johon vuoden aikana koottiin tiedotteita, valokuvia ja videoita sekä juhlavuoden aikana julkaistuja artikkeleita.

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Muuta

Chydenius oli esillä TV2:n Ajankohtaisen kakkosen lähetyksessä 29.7. Ohjelmassa haastateltiin mm. asiamiestä.

Asiamies on osallistunut Chydeniusta käsittelevän radio-ohjelman suunnitteluun. Hannu Heikinheimon ja Anja Eerikäisen toteuttama ohjelma esitetään Radio Ylen Ykkösen Radioateljéessa vuoden 2004 aikana.

Hallinto

Hallituksen kokoonpano on vuonna 2003 ollut seuraava:

Gustav Björkstrand	puheenjohtaja
Anders Björck	varapuheenjohtaja
Martti Eurola	jäsen
Antti Isotalus	jäsen
Asmo Kalpala	jäsen
Kristiina Kouros	jäsen
Sirkka Hämäläinen	jäsen
Lasse Koivu	jäsen
Raimo Sailas	jäsen

Hallitus on kokoontunut kolme kertaa. Vuosikokous pidettiin 28.1.2003 Kokkolassa. Erovuorossa olleet jäsenet Anders Björck, Martti Eurola ja Raimo Sailas nimettiin Kokkolan kaupungin ja Chydenius-Instituutin kannatusyhdistyksen toimesta uudelleen hallitukseen.

Asiamiehenä on toiminut Matti Kalliokoski.

Tilintarkastajina ovat toimineet Mikael Forss (HTM) ja Kai Karjaluoto ja varatilintarkastajina Sirpa Pihlajaniemi (HTM) ja Veli Vatanen.

Talous ja varainhankinta

Säätiön tilikausi oli 7.735,50 € voitollinen. Menot on kyetty kattamaan avustusten ja lahjoitusten turvin. Lahjoitukset ovat tässä vaiheessa olleet pieniä ja suuntautuneet toiminnan tukemiseen, koska verovähennysoikeutta ei ole ollut käytössä.

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Lahjoitukset:

Kemira	5000 €
Stora Enso	5000 €

Avustukset

Ulkoministeriö Eurooppa-tiedotus	7000 €
Kokkolan kaupunki	15000 €

Säätiö haki Verohallitukselta lahjoitusten verovähennysoikeutta. Verohallitus kuitenkin hylkäsi hakemuksen, koska säätiön toiminta on vasta käynnistymässä.

Säätiön varat on sijoitettu lyhyen koron instrumentteihin. Säätiön pääoma on vuoden lopussa 49.808,86 €.